

ÅPENHETSLOVEN

FNF-sfærens redegjørelse for aktsomhetsvurderinger

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
CA68A099D32A40B9B3A2AD64B8FFDE2A

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	2
1.1	Åpenhetslovens virkeområde	3
1.2	Plikter etter åpenhetsloven	3
2	Kartlegging av leverandører og forretningsforbindelser	4
3	Særlig om områder med forhøyet risiko	5
3.1	Internt	5
3.1.1	Særskilt vedrørende HR	6
3.2	Eksternt	6
3.2.1	Tjenester fra servicenæringer	6
3.2.2	Leverandører og forretningsforbindelser	6
3.2.3	IT-utstyr, mobiltelefoner etc.	7
4	Samlet oppsummering av FNF-sfærens arbeid med åpenhetsloven	7
5	Kilder	8

1 Innledning

Åpenhetsloven ble vedtatt av Stortinget og trådte i kraft 1. juli 2022.

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og sikre allmennheten tilgang til informasjon.

Finans Norge Forsikringsdrift (heretter FNF) er en næringslivsorganisasjon med medlemmer bestående av skade-, pensjon- og livsforsikringsselskaper og finanskonsern som utøver virksomhet i Norge.

Alle forsikringsselskaper som tilbyr trafikksikring i Norge er etter loven pliktige til å være medlem av Trafikksikringsforeningen (heretter TFF).

Formålet til næringslivsorganisasjonen er å ivareta medlemmenes interesser, lovpålagte oppgaver og oppgaver som best kan løses i fellesskap ved hjelp av digitalisering og andre effektive prosesser. Vårt medlemsarbeid dekker områder innenfor brann, vann, bil og motor, yrkesskader, pensjon og naturskader mv. Det foretas i fellesskap tiltak som skal redusere kriminalitet og skadeomfang for personer og gjenstander.

Organisasjonen støtter sine medlemmer med å forenkle, effektivisere og forbedre oppgaver, og med å oppfylle eksisterende og nye bransjekrav ved å fremme bruk av gode digitale fellesløsninger. I tillegg til å være en næringslivsorganisasjon som mottar kontingent fra medlemmene, har FNF ordinær aktivitet og omsetning til i hovedsak eksterne foreninger og forsikringspooler av ulike administrative ytelser.

Følgende rettssubjekter inngår i FNF-sfæren:

- Finans Norge Forsikringsdrift
- Trafikksikringsforeningen (lovpålagt medlemskap)
- Norsk Naturskadepool (lovpålagt medlemskap)
- Yrkesskadeforsikringsforeningen (lovpålagt medlemskap)
- Yrkesskadeforsikringspoolen for avslåtte risiki
- Pantehavergarantipoolen
- Norsk pensjon AS
- Pensjonskontoregisteret AS

Alle rettssubjektene har valgte styrever, vedtekter, årsmøter og drives som egne uavhengige organisasjoner, men med felles ledelse og administrasjon. Ressursene i FNF-sfæren benyttes på tvers av de enkelte rettssubjektene. Kostnadsfordeling for bruk av ressurser mellom rettssubjektene er basert på uttak av tjenester og tillegges mva. Det er ansatte i FNF, TFF og Norsk Naturskadepool.

Styret er øverste beslutningstager i organisasjonene og kan delegere til neste nivå som er daglig leder. Personvernombudet og complianceansvarlig jobber for å sikre etterlevelse, og disse rollene er både rådgivende og kontrollerende. Internkontrollen er et verktøy for å sikre etterlevelse og i denne prosessen inngår blant annet risikoanalyse for å kunne identifisere sårbarhet. Det er utarbeidet

internkontrolldokumentasjon som er felles for hele FNF-sfæren, og vedtas enten av styret, daglig leder eller den enkelte avdelingsdirektør.

1.1 Åpenhetslovens virkeområde

Jf. åpenhetsloven § 2 gjelder loven i følgende hensender:

Loven gjelder for større virksomheter som er hjemmehørende i Norge, og som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge.

FNF er lokalisert i Oslo, og oppfyller følgelig kravet om å være hjemmehørende i Norge.

Kriteriene for hvorvidt FNF er å anse som en større virksomhet vil vurderes etter kravene i åpenhetsloven § 3:

a) *Med større virksomheter menes virksomheter som omfattes av regnskapsloven § 1-5, eller som på balansedagen overskrider grensene for to av følgende tre vilkår:*

1. *salgsinntekt: 70 millioner kroner*
2. *balansesum: 35 millioner kroner*
3. *gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk.*

Regnskapsloven § 1-5 pkt. 3 «andre regnskapspliktige» er oppfylt for FNF og TFF, mens de øvrige enhetene ikke anses å være omfattet. Man kan imidlertid diskutere hvorvidt FNF-sfæren er omfattet av det andre alternativet i bokstav a jf. «eller». I henhold til ordlyden må 2 av 3 av de alternative vilkårene i bokstav a 1-3 være omfattet.

For FNF og TFF er vilkårene i bokstav a pkt. 1 og 2 oppfylt. De to kumulative vilkårene etter loven er derfor oppfylt. TFF oppfyller dermed de tilstrekkelige vilkårene, mens FNF oppfyller alle de tre alternative vilkårene, i henhold til paragrafen.

Det neste vilkåret er at virksomheten må tilby varer og tjenester i Norge, og både FNF og TFF tilbyr tjenester i Norge ved at de videreutvikler og drifter digitale fellesløsninger for næringen.

Etter dette legges det til grunn at FNF-sfæren er omfattet av åpenhetsloven, som blant annet medfører at det må gjennomføres aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven § 4.

1.2 Plikter etter åpenhetsloven

Kort oppsummert underlegges virksomheter som omfattes av loven tre plikter:

1. Plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger (§ 4).
2. Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger (§ 5).

3. Plikt til å oppgi informasjon til enhver som ønsker informasjon om virksomhetens etterlevelse av åpenhetsloven (§ 6 og § 7).

Med denne rapporten anses kravene etter åpenhetsloven jf. § 5 å være oppfylt. Formålet med denne redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i virksomhetenes nøkkelfunn i aktsomhetsvurderingene, og hvilke tiltak som er iverksatt. Dette skal bidra til å bedre arbeidet med et ansvarlig næringsliv og effektivitet rundt informasjonskravene som loven stiller, samt sikre omdømmet til virksomhetene.

Minimumskravene til hva redegjørelsen skal inneholde, følger av § 5 bokstavene a, b og c. Rapporteringen skal skje innen 30. juni 2023 og er en videreføring av rapporteringen om samfunnsansvar etter regnskapsloven § 3-3c, som de fleste finansforetak allerede er underlagt.

Tilsynsmyndighet for loven er Forbrukertilsynet.

Vi hadde allerede før vedtagelsen av åpenhetsloven en utarbeidet etikkplakat og omfattende etiske retningslinjer i personalhåndboken. I forbindelse med samfunnsansvar anerkjennes det at ansatte engasjerer seg i frivillig arbeid, og arbeidsgiver oppmuntrer gjerne også til det. Det ligger imidlertid ingen forventning fra ledelsens side om at ansatte skal engasjere seg i frivillig arbeid. Ledelsen vil likevel vise vilje til å tilrettelegge for slikt arbeid i det enkelte tilfellet. Dersom ansatte har en svært god sak de ønsker å engasjere seg i, og som kun kan gjøres i arbeidstiden, vil det etter individuell vurdering fra nærmeste leder og direktør for administrasjonsavdelingen, kunne innvilges permisjon med lønn i inntil 1 dag.

Det har blitt etablert innsyns rutine ved henvendelser om innsyn i arbeidet med åpenhetsloven. Rutinen er godkjent av administrerende direktør og forankret i styret. Vi er gjennom loven pålagt å kunne ta imot skriftlige forespørsler om informasjon, fordele ansvaret for behandling av forespørsler samt svare på henvendelser innen fristen på tre uker. Innsyns rutinen er et gjennomførende dokument som er en del av våre internkontrolldokumenter.

Videre er også blant annet sjekklisten ved anskaffelser oppdatert med et eget punkt om menneskerettigheter og arbeidsforhold under punktet «Etske krav».

Arbeidet med åpenhetsloven har blitt forankret i styret, som er et krav etter åpenhetsloven § 4a og retningslinjene til Forbrukertilsynet. Styret har også blitt orientert underveis om status på arbeidet med og rapporteringen etter åpenhetsloven.

2 Kartlegging av leverandører og forretningsforbindelser

FNF-sfæren har en omfattende organisering, med mange enheter. Følgelig er det derfor mange leverandører, underleverandører og forretningsforbindelser. Det var derfor nødvendig å involvere hele organisasjonen for å kunne foreta en fullstendig kartlegging og vurdering.

Funnene fra kartleggingen viste at FNF-sfæren i all hovedsak har leverandører, underleverandører og øvrige forretningsforbindelser innenfor det vi kan definere som den vestlige verden. En overveldende majoritet er innenfor EU/EØS - typisk Norge, Sverige, Danmark, Tyskland og Irland. Utenfor EU/EØS er særlig USA aktuelt, men også New Zealand, Sør-Korea og Australia.

Side 4 av 8

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
CA68A099D32A40B9B3A2AD64B8FFDE2A

Kartleggingen viser at utviklingsland/land i den tredje verden ikke er å finne i oversikten over våre leverandører eller forretningsforbindelser, da hverken i Sør-Amerika eller Sørøst-Asia. Det anses positivt at det ikke er etablerte forretningsforbindelser til land hvor grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kan stå i en problematisk stilling. Dette til tross, så ser man at grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold også er noe som kan stå i en problematisk stilling i den vestlige verden, f.eks. i USA. Vi må allikevel legge til grunn at funnene fra kartleggingen i all hovedsak er positivt da USA ikke kan sammenlignes med eksempelvis India, Pakistan, Vietnam og Kambodsja hva gjelder disse parameterne.

Oppsummert er risikoen etter vår vurdering lav for at det foreligger brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i de ulike delene av FNF internt, i leverandørkjedene og overfor øvrige forretningsforbindelser. Vi har ikke avdekket faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser gjennom våre aktsomhetsvurderinger.

3 Særlig om områder med forhøyet risiko

Til tross for risikoen etter vår vurdering er lav, ser vi det som riktig å kommentere noen områder der vi anser at det kan foreligge forhøyet risiko. Dette kan også dreie seg om områder hvor hensynet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kan komme på spissen og aktualisere seg.

For å oppfylle kravene til aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven må FNF-sfæren ikke bare ha oversikt over forhold *internt* i sin egen virksomhet, men også en *ekstern* oversikt over alle leverandørkjeder og øvrige forretningsforbindelser.

3.1 Internt

FNF har sin virksomhet i Oslo, og følger det til enhver tid gjeldende regelverket innenfor aktuelle områder. Dette tilsier en lav risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, men dette kunne ha stilt seg annerledes dersom det var kontorlokasjoner i f.eks. den tredje verden.

FNF har etablert rutiner og dokumentasjon for å ivareta forannevnte rettigheter, eksempelvis:

- rutiner ved ansettelse og underveis i ansettelsesforholdet
- diverse sjekklister, blant annet ved anskaffelser
- etikkplakat og omfattende etiske retningslinjer i personalhåndboken
- internkontrolldokumentasjon
- risikogjennomganger

FNF benytter seg av et elektronisk avvikssystem, hvor man kan varsle om driftsavvik, HMS-avvik og øvrige avvik. De ansatte er godt informert om systemet, og det benyttes aktivt av de ansatte. Videre har vi en varslingskanal, som administreres av et eksternt advokatfirma, dette for å bidra til upartisk og nøytral saksbehandling fra en tredjepart. Eksempler på varsling kan være uforsvarlig arbeidsmiljø, herunder trakassering og diskriminering.

Alt i alt mener vi at anstendige arbeidsforhold og grunnleggende menneskerettigheter ivaretas i FNF-sfæren på en god og forsvarlig måte.

3.1.1 Særskilt vedrørende HR

Vi arbeider aktivt for å fremme likestilling og mangfold. Likestillings- og diskrimineringsloven krever at alle virksomheter skal foreta en risikovurdering og redegjøre for konkrete, relevante tiltak som iverksettes innenfor likestilling og mangfold. Vi skal som arbeidsgiver holde oss innenfor det lovlige med hensyn til lønn og arbeidsvilkår, og vi foretar lønnskartlegging årlig i forbindelse med dette. Vi som arbeidsgiver har sterkt fokus på å gi begge kjønn like muligheter for kompetanseutvikling og avansementsmuligheter, og skal videre hindre diskriminering av kjønn, alder og etnisitet gjennom å sikre mangfold ved blant annet rekruttering.

Ingen ansatte ligger under tarifflønn, dvs. ingen får så lave lønninger at det ikke dekker grunnleggende menneskelige behov. I forbindelse med lønnsoppgjør gis det i tillegg til en individuell pott et sentralt tillegg, slik at alle ansatte skal oppleve å få lønnsutvikling. Vår lønnspolitikk inkluderer ikke bonuser eller presentasjonsbasert lønn, noe som reduserer risikoen for diskriminering i godtgjørelser.

Det benyttes i særs liten grad vikariater og innleie av arbeidskraft, og i de tilfellene dette blir gjort har disse de samme lønns- og arbeidsbetingelser som fast ansatt, og inkluderes på lik linje i bedriften.

Det tilstrebes videre å holde bruken av overtid på et akseptabelt lavt nivå.

3.2 Eksternt

Under dette punktet ligger gjennomgang av våre leverandører, underleverandører og øvrige forretningsforbindelser. Vi har et eget punkt om tjenester fra servicenæringer, og har også valgt å ta med et samlet punkt om IT med tilhørende utstyr.

3.2.1 Tjenester fra servicenæringer

Overfor styret ble det påpekt et behov for risikoanalyse av leverandører for kantine- og renholdstjenester, og deres vilkår for de ansatte og deres leverandørkjeder. Dette i tråd med uttalelser fra tilsynsmyndigheten, samt hva andre virksomheter har gjort, som viser at det har vært særlig fokus på tjenester fra servicenæringen.

Leverandørene for vektertjeneste, kantine- og renholdstjenester er avtaler som er inngått av Finans Norge. Vi har også gjort en henvendelse dit på lik linje med øvrige leverandører og forretningsforbindelser, og henviser til deres nettsider og rapport for nærmere redegjørelse for deres aktsomhetsvurderinger.

3.2.2 Leverandører og forretningsforbindelser

Det ble gjennomført en kartlegging og fullstendig gjennomgang av våre leverandører og forretningsforbindelser i Q1 2023, og ut fra dette samt informasjon fra Forbrukertilsynet ble

leverandører vi anså for å kunne ha en forhøyet risiko kontaktet og forelagt spørsmål rundt arbeidet med åpenhetsloven og deres aktsomhetsvurderinger.

Alle aktørene har svart og det har ikke blitt avdekket områder med høy risiko hvor det er behov for umiddelbare tiltak eller oppfølging. Eksempler på leverandører vi har fulgt opp er leverandør av kaffemaskiner/kaffe, blomster og frukt. Vi har fått gode svar fra disse leverandørene og vurderer at de samlede svarene er tilfredsstillende, og at deres arbeid vil bidra til å begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser jf. åpenhetsloven § 1.

FNF gjennomfører årlige risikovurderinger av hele FNF-sfæren og vi har valgt å ta med eget fokuspunkt om åpenhetsloven i disse vurderingene for å dokumentere oppfølging og eventuelt avdekke endret risikobilde.

3.2.3 IT-utstyr, mobiltelefoner etc.

Når det kommer til IT-utstyr kan dette være produsert i land med et problematisk forhold til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. F.eks. kan de ansatte oppleve overdreven bruk av overtid, lave lønninger som ikke dekker grunnleggende menneskelige behov og forurensning eller ulykker.

Vedrørende iPhone (Apple) står det oppgitt i kartleggingen at mobiltelefonene produseres i USA. Etter nærmere kontroll er det riktig at iPhone designes og markedsføres av Apple i California og produseres i Kina. Kina er et land hvor grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kan stå i et problematisk forhold, sammenlignet med norske forhold. Imidlertid ser vi følgende av hjemmesiden til Apple i Norge:

I Apple respekterer vi menneskerettighetene gjennom vår forpliktelse til å behandle alle med verdighet og respekt. Med ydmykhet, optimisme og grunnleggende tro på mennesker, er vi forpliktet til å respektere menneskerettighetene.

Den norske åpenhetsloven gjelder for den norske filialen («Apple Norge») av Apple AB (et svensk selskap). Vennligst benytt skjemaet nedenfor dersom du har spørsmål til Apple Norge i tilknytning til den norske åpenhetsloven.

På denne bakgrunn legger vi til grunn at Apple utfører aktsomhetsvurderinger og følger åpenhetsloven i forbindelse med produksjon i Kina.

Lenovo bærbar PC som benyttes av mange i organisasjonen produseres i Ungarn, mens Samsung-skjermene produseres i Sør-Korea. Dette er generelt sett land hvor grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, står i en god stilling.

4 Samlet oppsummering av FNF-sfærens arbeid med åpenhetsloven

En samlet oppsummering taler for FNF-sfæren ikke har avdekket faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser gjennom våre aktsomhetsvurderinger. På bakgrunn av den kartleggingen som er gjort, så er vår vurdering at risikoen er akseptabelt lav for at det foreligger brudd

Side 7 av 8

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
CA68A099D32A40B9B3A2AD64B8FFDE2A

på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i de ulike delene av FNF-sfæren, i leverandørkjedene og overfor øvrige forretningsforbindelser.

Vi mener den lave risikoen må ses i sammenheng med at finanssektoren har blitt ansett for å ha lav risiko sammenlignet med andre bransjer. Dessuten er vi en tjenesteytende virksomhet som tilbyr tjenester og vi driver ikke med produksjon, noe som også tilsier en lavere risiko.

Arbeidet med åpenhetsloven er en sirkulær prosess, som skal gjennomføres og jobbes med kontinuerlig og behovsrettet fremover, og vi antar det vil komme mer føringer og veiledning fra Forbrukertilsynet når de har fått mer erfaring med dette nye regelverket. Vi vil følge opp dette videre, for å se på utviklingen.

5 Kilder

- Lov 18. juni 2021 lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)
- <https://www.apple.com/no/legal/more-resources/> (Lesedato: 07.03.2023)
- <https://arbinn.nho.no/forretningsdrift/styrearbeid-og-okonomi/styrearbeid/artikler/apenhetsloven-nye-plikter-for-storre-bedrifter/> (Lesedato: 26.04.2022)
- <https://www.forbrukertilsynet.no/apenhetsloven> (Lesedato: 21.06.2023)
- <https://www.finansnorge.no/artikler/medlemsnyheter/2022-medlemsnyheter/sporsmal-og-svar-om-apenhetsloven/> (Lesedato: 01.07.2022)

